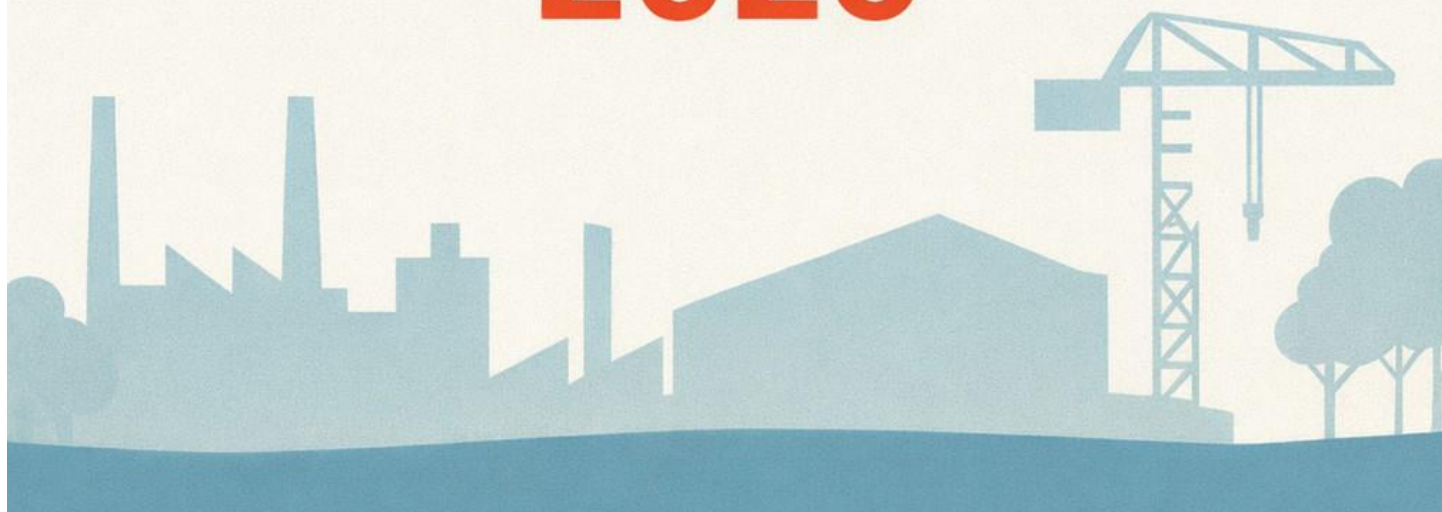

VEILIGHEIDS BEWUSTZIJN 2026

WHITE PAPER

VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN 2026

“DE CRUCIALE SECONDE”

Voorwoord: Beleid en Engagement van het Technical Talents Management

Bij Technical Talents staat het welzijn van mensen centraal.

Veiligheid, gezondheid en milieu zijn voor ons geen randvoorwaarden, maar fundamentele pijlers van professioneel vakmanschap en duurzame tewerkstelling.

Het management van Technical Talents engageert zich expliciet om een werkomgeving te creëren en te behouden waarin het **voorkomen van persoonlijk letsel**, het **voorkomen van materiële en milieuschade** en het **continu verbeteren van veiligheid, welzijn en milieu (VGM)** structureel verankerd zijn in beleid, besluitvorming en dagelijks handelen.

Actieve betrokkenheid en middelen

Het management neemt een actieve rol op in de realisatie van deze doelstellingen en stelt alle noodzakelijke middelen ter beschikking om dit beleid waar te maken. Dit omvat onder meer:

- het voorzien en onderhouden van veilige arbeidsmiddelen
- het hanteren van aangepaste en doordachte werkmethodes
- het aanbieden van relevante informatie, opleiding, instructie en coaching
- het versterken van verantwoordelijkheidszin, vakmanschap en veilig gedrag

Technical Talents is sinds **23 januari 2015 VCA****-gecertificeerd.

Het dynamisch risicobeheersingssysteem van de organisatie is opgebouwd conform de eisen van VCA en vormt het structurele kader waarbinnen risico's systematisch worden geïdentificeerd, beheerst en opgevolgd.

Sociale en sectorale betrokkenheid

Als organisatie die dagelijks actief is op industriële werkvloeren, neemt Technical Talents ook zijn **maatschappelijke verantwoordelijkheid** ernstig.

Wij zien het als onze plicht om onze praktijkervaring, preventiekennis en inzichten te delen met het onderwijs en de sector.

Het project **“Veiligheidsbewustzijn 2026 – De Cruciale Seconde”** past expliciet binnen dit engagement. Door samen te werken met onderwijsinstellingen en sectororganisaties dragen wij bij aan een **veiligere instroom van toekomstige technici** en aan een gedeeld veiligheidsbewustzijn dat verder reikt dan de grenzen van de eigen organisatie. Dit voorwoord vormt dan ook het beleidsmatige en ethische kader waarbinnen *De Cruciale Seconde* werd ontwikkeld.

Voor Technical Talents,
Datum: 01/01/2026
Cilla De Clerq
General Manager

WHITE PAPER

VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN 2026

“DE CRUCIALE SECONDE”

1. Executive Summary

De instroom van jonge technici in industriële omgevingen blijft gepaard gaan met een verhoogd risico op arbeidsongevallen. Ondanks een goede technische basiskennis ontbreekt het jonge werknemers vaak aan realistische risicoperceptie, gedragsmatige veiligheidsreflexen en inzicht in de manier waarop ongevallen daadwerkelijk ontstaan.

‘Veiligheidsbewustzijn 2026 – De Cruciale Seconde’ is een inhoudelijk onderbouwde en didactisch uitgewerkte methodiek die dit probleem structureel adresseert. Deze white paper beschrijft het onderliggende probleem, de theoretische kaders, de gekozen opleidingsmethodiek en de redenen waarom deze aanpak schaalbaar en duurzaam inzetbaar is binnen het technisch onderwijs en de industrie.

2. Probleemdefinitie: Veiligheid bij jonge technici

Analyse van arbeidsongevallen toont aan dat incidenten zelden het gevolg zijn van één geïsoleerde fout. Ze ontstaan door een opeenvolging van menselijke keuzes, organisatorische tekortkomingen en omgevingsfactoren.

Bij jonge technici manifesteren zich daarbij terugkerende patronen:

- onvoldoende LMRA (Last Minute Risico Analyse) en Stop reflex
- onderschatting van intern verkeerstromen
- de nood van een goede werkzone-afbakening
- invloed van tijdsdruk en routine op je dagtaak
- vermoeidheid en afleiding (Soft skills)
- voorbeeldgedrag en productiedruk vanuit leidinggevenden

Deze patronen zijn rechtstreeks afgeleid uit observaties tijdens de dagtaak van onze Preventieadviseurs en Leidinggevende, de scenario's die integraal zijn uitgewerkt in het draaiboek van ‘De Cruciale Seconde’ komen dan ook uit accurate en reële ervaringen.

3. De mens als kritische veiligheidsfactor

De opleiding vertrekt vanuit erkende veiligheidsmodellen zoals de Domino Theory (Heinrich), de Ongevallenpiramide (Bird), het Swiss Cheese Model (Reason) en moderne inzichten uit Human Factors en Safety-II (Hollnagel.)

Deze modellen tonen aan dat gedrag, context en organisatie elkaar versterken. De mens fungeert daarbij niet als zwakke schakel, maar als laatste barrière in een complex systeem.

WHITE PAPER

VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN 2026

“DE CRUCIALE SECONDE”

4. Het concept ‘De Cruciale Seconde’

Een arbeidsongeval lijkt zich te concentreren in één kort moment: de aanrijding, de val, de elektrische schok. Deze ‘cruciale seconde’ is echter altijd het eindpunt van een langere keten van beslissingen en omstandigheden.

Door systematisch terug te spoelen, van impact naar seconden, minuten, uren vooraf, leren jongeren oorzaak-gevolg denken toepassen. Deze cognitieve aanpak maakt abstracte veiligheidsprincipes concreet, herkenbaar en toepasbaar in de praktijk.

5. Didactische methodiek

De opleiding combineert filmische scenario’s, freeze-frames, terugspoel momenten en interactieve vragen met expertduiding. Leerlingen analyseren actief wat zij zien, in plaats van passief regels te ontvangen.

Deze methodiek sluit aan bij hoe jongeren leren: visueel, interactief en contextueel.

6. Organisatorische en leidinggevende factoren

Naast individueel gedrag besteedt de opleiding expliciete aandacht aan organisatorische factoren zoals planning, communicatie, leiderschap en fit-for-duty.

Leidinggevendens spelen een cruciale rol in het normaliseren van veilig of onveilig gedrag. Jongeren spiegelen zich hier rechtstreeks aan.

7. De opleiding ‘De Cruciale Seconde’ als structureel antwoord

De opleiding is opgevat als een reproduceerbaar en schaalbaar model. Eén kernscenario volstaat om meerdere sectoren, richtingen en contexten te bedienen, ondersteund door een train-the-trainer-aanpak.

8. Schaalbaarheid en rol van RTC

RTC Vlaams-Brabant fungeert binnen dit project als benchmark partner. Hun betrokkenheid valideert de didactische kwaliteit en vormt de basis voor verdere uitrol binnen het volledige RTC-platform.

Technical Talents wenst RTC Vlaams-Brabant expliciet te danken voor hun vertrouwen, inhoudelijke feedback en constructieve samenwerking.

WHITE PAPER

VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN 2026

“DE CRUCIALE SECONDE”

9. Verwachte impact

Voor leerlingen: verhoogde risicoperceptie en veiligheidsreflex.

Voor scholen: modern en realistisch lesmateriaal.

Voor de sector: veiligere instroom en minder aanloopincidenten.

10. Conclusie

Veiligheid is geen checklist, maar een houding. ‘De Cruciale Seconde’ maakt dit zichtbaar, begrijpbaar en bespreekbaar voor toekomstige technici.

11. Doelgroep

11.1 Primair

- Laatstejaars technische STEM-richtingen (ASO/TSO/BSO)
- Duaal leren-trajecten en aanverwante technische opleidingen
- Richtingen met realistische instroom naar industrie, maintenance, logistiek, proces en productie

11.2 Secundair

- Leerkrachten techniek/werkplekleren
- Stagecoördinatoren en werkplekbegeleiders
- Schooldirecties en scholengroepen

12. Leerdoelen (wat leerlingen meenemen)

Na de workshop kunnen leerlingen:

- Uitleggen hoe arbeidsongevallen ontstaan via oorzaaketens (i.p.v. pech).
- De ‘cruciale seconde’ herkennen en benoemen.
- LMRA/STOP toepassen als reflex in herkenbare praktijksituaties.
- Werkzones correct afbakenen bij interventies in zones met intern verkeer.
- Risico’s van afleiding (o.a. sociale prikkels, muziek/oortjes) herkennen.
- De impact van vermoeidheid en ‘fit-for-duty’ begrijpen en bespreekbaar maken.
- Assertief communiceren over veiligheid (vragen stellen, collega’s aanspreken, stoppen bij twijfel).

WHITE PAPER

VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN 2026

“DE CRUCIALE SECONDE”

13. De kern van het concept: één scenario, twee perspectieven

De workshop vertrekt van één concreet ongevalsscenario in een industriële setting:

- Een jonge techniker voert een herstelling uit aan een machine in een omgeving met intern verkeer.
- De werkzone wordt onvoldoende afgebakend en de gereedschapskar staat (deels) in de rijweg.
- Een heftruckbestuurder is vermoeid en afgeleid (o.a. door sociale prikkel/muziek) en raakt de kar.
- De kar slaat om en veroorzaakt een ernstig letsel bij de techniker.

Het scenario wordt zowel bekeken vanuit het perspectief van de techniker (werkvoorbereiding, werkzone-afbakening, positionering) als vanuit het perspectief van de heftruckbestuurder (gedrag, afleiding, vermoeidheid, leidinggevend handelen).

14. Didactische werkvorm: Rewind Model (terugspoeltechniek)

In plaats van uitsluitend te benoemen ‘wat er fout ging’, wordt de video stap voor stap teruggespoeld om de oorzaken zichtbaar te maken. Typische stops zijn:

- Impact (freeze-frame)
- 10 seconden vóór impact
- 30 seconden vóór impact
- 2 minuten vóór impact
- 15 minuten vóór impact
- 3 maanden vóór impact (onboarding/veiligheidsgewoontes)

Op elke stop beantwoorden leerlingen gerichte vragen: wat zie je, welke signalen werden gemist, welke maatregel had het verschil gemaakt, en welke laag (mens/organisatie/omgeving) speelt mee.

15. Opbouw van de sessie (praktische planning)

Standaardduur: 2 uur (kan in overleg ook 60–120 min worden geconfigureerd).

- Intro: context en doel van de workshop
- Eerste kijkronde ongeval (zonder onderbreking)
- Aftermath: ‘wat gebeurt er ná het ongeval?’ (menselijke en fysieke impact)
- Rewind – techniekerperspectief (werkvoorbereiding, werkzone, intern verkeer, LMRA/STOP)
- Rewind – heftruckperspectief (afleiding, vermoeidheid, fit-for-duty, leidinggevend gedrag)
- Interactieve quiz/reflectie en gezamenlijke conclusies
- Slotboodschap: ‘Veiligheid is vakmanschap’

WHITE PAPER
VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN 2026
“DE CRUCIALE SECONDE”

16. Wat scholen concreet krijgen (deliverables)

Per sessie kan het volgende worden voorzien:

- Korte one-pager met kernconcepten (LMRA/STOP, intern verkeer, werkzone-afbakening, fit-for-duty).
- Reflectievragen en/of mogelijke evaluatievragen die leerkrachten kunnen gebruiken in de klas.
- Suggesties voor vervolgoopdrachten (bv. leerlingen laten een eigen ‘cruciale seconde’ case analyseren).
- Evaluatieformulier voor leerlingen en leerkrachten (feedback voor kwaliteitsborging).

17. Randvoorwaarden en praktische vereisten

Om de workshop vlot te laten verlopen:

- Projectiescherm of groot display + geluidsinstallatie (video-impact is essentieel).
- Internetverbinding indien interactieve quiztool live gebruikt wordt (alternatief: klassikale vragen).
- Klassikale setting met aanwezigheid van een leerkracht (inbedding in curriculum).
- Aanbevolen groepsgrootte: klasgroep (afhankelijk van ruimte en interactie).

18. Contact en planning

Interesse in een sessie? De workshop kan ingepland worden in overleg met RTC, Technical Talents en de betrokken school.

Technical Talents
Beneluxpark 26 B46
8500 Kortrijk
Tel: 09 396 65 50
Mail: opleiding@technicaltalents.be
Net : www.technicaltalents.be